بسم الله الرحمن الرحيم

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތު
މާލެ،
ދިވެހިރާއްޖެ.

ރަސްމިއްޔާ ނަންބަރު 8/88

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަލްއުސްތާޛް މައުމޫން ޢަބްދުލްޤައްޔޫމްގެ ދައުރު ހަމަވުމާ
ދުސްތޫރުގެ ޖަދުވަލާ ގުޅޭގޮތުން "ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާކަމަށް ނަންގަވާ ފަރާތް"
އިންތިޚާބު ކުރުމަށް ބޭއްވުނު ޚާއްޞަ ޖަލްސާގައި ރައްޔިތުންގެ
މަޖިލީހުން ބޭއްވި އިންތިޚާބުގެ ޖަލްސާ

---

25 ޖޫން 1988 ވީ ހޮނިހިރު ދުވަހުގެ ރޭ 9.00 ގައި މިސްކިތުގައި މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާ ބޭއްވުނު ސަރުކާރުގައި

ޖަލްސާ ފެށުމަށްފަހު ރިޔާސަތުން ޖަލްސާ ފަށައިދެއްވައި ރިޔާސަތުން ރަސްމިއްޔާ އަރުވައި ރައްޔިތުންގެ

މަޖިލީހުގެ ރައީސް ޖަނާބް ޢަބްދުﷲ ޙަމީދު ވިދާޅުވި ޢަބްދުﷲ ޙަމީދު.

ޖަލްސާ ފެށުމުގެ ކުރިން ގެނެވުނު ކަންތައް ހުށަހެޅުއްވުން މަޖިލީހަށް ފޮނުއްވި ތަފްސީލު

ރިޔާސަތުން ވިދާޅުވި ކަންތައް

މަޖިލީހުގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެމްބަރުން ރައީސް ޖަނާބް ޢަބްދުﷲ ޙަމީދު ކުރެއްވި ޚިޠާބު

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على أشرف المرسلين
سيدنا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين

އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް،
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެމްބަރުން، އަދި މި ހަފްލާގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި
އެންމެހާ އިޙްތިރާމްތެރިން. السلام عليكم ورحمة الله وبركاته ، މިއަދު އަޅުގަނޑު ހާޟިރުވެ އެދެނީ
ދުވަހުގެ ވަގުތު އިތުރު ކުރުމަށް ބާއްވާ ޖަލްސާގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގަތުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ
ވަޑައިގަތުން އެކުލެވޭ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެމްބަރުން ވަޑައިގެން ބައިވެރިވުމުން ޝުކުރު
ދަންނަވަން ބޭނުންވާ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ރަސްމީކޮށް ނަންގަވައިދިނުން، ސަރުކާރުން ހުށަހަޅައިދޭ
15 ޖޫން 1988 ގައި ބޭއްވި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޚާއްޞަ ޖަލްސާގައި ފާސްކުރި

[illegible] އަދި [illegible] ގޮތުން [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 1987 [illegible]
[illegible]
[illegible] 1987 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] 19 [illegible] 1988 [illegible]

[illegible] 1987

[illegible]

އެއީ އަޅުގަނޑުގެ ހަރަކާތުން ޝަރީޢަތާ ކަމެއް ނުކުރުން، މިހާރު ދައުރު ވަކިވުމަށްފަހު ސަރުކާރުގެ ވަޒީފާތަކުން
ޤާނޫނީ ސަރުކާރުން ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުން އަމާޒުކުރި ގޮތުގެ ސިޔާސީ ކަމެއް ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ ތެރެއިން ހަމަ ހަމަ ޙައްޤު ލިބިދޭ
ގޮތަށް ދެކެވޭ ރައްޔިތުންގެ މަޝްވަރާއާ ގުޅިގެން ބޭއްވޭ ރަށްރަށުގެ ރަށުތެރޭގެ ކަންކަން ބެލުމަށް ވަކި ދާއިރާތަކުން
ގެންދާ ސަރުކާރު ވެރިކަމުގެ އަޅުގަނޑު އޮޅުވާލުމަށް ވާހަކަ ދައްކައި، ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް އަމާޒުވެ ކަންކަމާއި
ބެހޭގޮތުން ވިސްނުމަކީ ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއް، ދިވެހި ޤައުމުގެ ކޮންމެ ރައްޔިތެއްގެ އަސާސީ ޙައްޤުތަކުގެ
ހަރުދަނާ ކަމާއި އަމާން ކަމަކީ އަޅުގަނޑު އިސްކަން ދެއްވާ ކަމެއް، ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް ކުރިއެރުން
އިސްލާމީ ދީނާއި ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން އިދާރީ ކަމެއް ކުރުމުގައި ވަކި ފަރާތްތަކުން ހިފަހައްޓައިދޭ،
އެކަމަށް ކުރެވޭ މަސައްކަތަކީ ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުގެ ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުން ބައިވެރިވާ އަދި ހަމައެހެން
ވިސްނުމުގެ ވެރިކަމަށް ކުރެވޭ ދެމެހެއްޓޭ ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއް، ޤާނޫނާ ޚިލާފު ކަންކަމުން ދުރުވެ
މި ކަންކަމުގައި އަޅުގަނޑު ވާހަކަ ދައްކައި، ވަކިވަކި ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުގެ ސިޔާސީ ކަންކަމަށް
ހަމަހަމަ ކަމާއި ބަޔަކު ލިބޭ ޙައްޤުތަކާއި އިސްލާމީ ސިޔާސަތު ތަކާއި ޤާނޫނުގެ ތެރެއިން ވަކިވަކި ފަރާތްތަކަށް
ގުޅިގެން ސަރުކާރުގެ ކަންކަމުގައި ދެމެހެއްޓުމަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން ބޭނުން ކުރެވޭ ގޮތަށް ހަމަ ރައްޔިތުން
ވިސްނުމަކީ ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުން ހުރިހާ ކަމެއްގައި އިސްލާމީ ދީނާއި ހަމަހަމަ ޙައްޤު
ލިބިދީފައި ހުރުން އަޅުގަނޑު ބޭނުމީ ކަންކަމަށް ސިޔާސީ ޕާޓީތައް ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ ތެރެއިން
ކަމަށް ބެލެވިދާނެ ގޮތުގެ ހަމަ ރައްޔިތުން ޤާނޫނުއަސާސީ ހަރުދަނާ ވަޒީފާއާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ އަދި ސަރުކާރުން
ރާއްޖޭގެ ހަމަ ރައްޔިތުން އިސްކަމަކަށް ވަކިވަކި ސިޔާސީ ވަކިވާ ދައުލަތުގެ އަދި އަމާންކަމުގެ ޤާނޫނުތަކަށް ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ
ގޮސް ހިނގުމަށް ބޭނުން ފުރުޞަތު، އެއީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ ވެރިކަމުގެ ކަންކަން ދެކެވޭ ރައްޔިތުން ސިޔާސީ
ޤާނޫނުގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުގެ ދެމެހެއްޓުމަށް ވަކިވަކި ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ ބޭނުން ދެމެހެއްޓުން،
ވިސްނުން ރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ ވެރިކަމުގެ އަދި ސަރުކާރުގެ ހަރުދަނާ ކަމާއި ބަޔަކު ވަކިވަކި ކަންކަމުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން
ބެލުމަށް ކުރެވޭ ވަކިކަމެއް ކުރެވޭ ކަންކަމުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބޭނުން ކުރުމަށް ބަލައި ހަމަހަމަ ކަމުގެ ރައްޔިތުން
ދެމެހެއްޓުމަށް ބޭނުން ކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ހޯދުމަށް ދިވެހި ސިޔާސީ ވެރިކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން،
ސިޔާސީ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަންކަމުގެ ރައްޔިތުންގެ ސިޔާސަތު ވަކިވަކި ކަމުގައި ބަލައި ސިޔާސީ ހަރަކާތް
ގެންދިޔުމަށް ބޭނުން ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުގެ ދެމެހެއްޓުމަށް ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ތެރެއިން ރާއްޖޭގެ ދަށުން ދެކެވޭ
ވިސްނުމުގެ ވަކިވަކި ސިޔާސަތު ރާއްޖޭގެ ތަރައްޤީ ދިނުމަށް ކުރެވޭ ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ ދަށުން
ވަރަށް ބޭނުން ވެރިކަމުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް ބޭނުން ކުރުމުގެ އަޅުގަނޑު ރަނގަޅު ވާހަކަ،
ޤާނޫނީ ދަށުން ރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ ވެރިކަމުގެ ބަހުސް ކުރުމަށް ޤާނޫނުގެ ފުރުޞަތު ދިނުމުގެ ބާރު ވަކިކަމުގެ
ދަށުގައި ދަށަށް ވިސްނުމުގެ އަޅުގަނޑު ބޭނުންވަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ ހަމަހަމަ ކަމުގައި ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުގެ
ބޭނުން ދެމެހެއްޓުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުގެ ރައްޔިތުންގެ ތެރޭގައި ރާއްޖޭގެ ކަންކަމުގެ
ގޮތުގެ ސިޔާސީ ވެރިކަމުގެ ދަށުން އަޅުގަނޑު ވިސްނުމުގައި ވަރަށް އަޅުގަނޑު ރަނގަޅު ވަކިވަކި ސިޔާސީ ފިކުރުތަކާ
އެއް، ހަމަހަމަ ބަހުސްކުރުން ރާއްޖޭގެ ވިސްނުން ވިސްނުމުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުން ރާއްޖޭގެ ބޭނުން

[illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible]

[illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible]

[illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible]

[illegible]

[illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible]

[illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible]

[illegible]

[illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible]

[illegible]

[illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] ، والسّلام عليكم ورحمة الله .

ހުވަދު އަތޮޅު ދެކުނުބުރީގެ [illegible] ޢަބްދުލްޤާދިރު

[illegible] ،

[illegible] ، [illegible]

[illegible] السّلام عليكم ورحمة الله وبركاته ، އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible]

[illegible] 500 [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible]

[illegible] ، [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible]

[illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible]

[illegible]

[illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible]

[illegible] ، [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible]

[illegible]

[illegible] ، [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible]

[illegible] ، އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible]

[illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] ،

އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible]

[illegible] ، އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] 500 [illegible]

[illegible]

[illegible] ، އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] ، [illegible]

[illegible] ، އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] ، އަޅުގަނޑުމެންގެ

އިއްޒަތްތެރި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް [illegible] [illegible] ސަބަބުން އަޅުގަނޑު [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
ސަބަބުން އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]، [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ސަބަބުން [illegible]، އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]، އަދި އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސަބަބުން [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]، އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ
[illegible] [illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] [illegible]
[illegible] އިއްޒަތްތެރި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް [illegible] [illegible] [illegible]
އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] السلام عليكم.

[illegible] އިއްޒަތްތެރި [illegible] [illegible] [illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم حمد އާއި ޝުކުރު [illegible] [illegible] الله سبحانه وتعالى އަށް
[illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ ސާދާ محمد صلى الله عليه وسلم އާއި آل ބޭކަލުންނާއި أصحاب ބޭކަލުންނަށް
صلواة އާއި سلام ގެ ބަރަކާތް [illegible] [illegible] [illegible] ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއާއި [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، [illegible] [illegible]
އިއްޒަތްތެރި [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން السلام
عليكم ورحمة الله وبركاته [illegible] [illegible] ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible]
[illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] އިއްޒަތްތެރި
ރައީސް [illegible] އިއްޒަތްތެރި [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ޢިއްޒަތްތެރި [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 1931 [illegible] 60 [illegible] 5092 [illegible]

[illegible] 245 [illegible] 64 [illegible]

[illegible] 2 [illegible] 79300 [illegible]

[illegible] 1/15 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ރާއްޖޭގެ [illegible]

[illegible]

[illegible] الله [illegible] الله [illegible] آمين

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته .

[illegible]

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިފްތިތާހީ ޖަލްސާ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ [illegible] السلام عليكم ورحمة الله . [illegible]

[illegible] ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 10 [illegible]

[illegible]

[illegible]

ކޮންމެ މުސްތަޤްބަލެއްގައި އަދުގެ ޒަމާނާ ދިވެހި ސަރުކާރުގެ އުއްމީދަކީ ކުރީ
ބަޔަކުކަމުގައި، ދުނިޔޭގެ ޤައުމުތަކާ އެކުގައި ސިޔާސީ ހަމަހަމަކަމާއި ހަމަޖެހުމުގެ
ހަމަޖެހިލުމާއި ސުލްޙަ ފުރިހަމަކޮށް، އެއީ އަދާކުރަން ޖެހޭ ދައުރެއް ކަމަށް ދެކެވޭ. އެކަމުގެ
ޤައުމުތަކުގެ ހަމަހަމަކަމާ ސިޔާސީ ހަމަޖެހުމުގެ ސަލާމަތާއި ތަރައްޤީ ހާސިލުކުރުން
އެއީ ދުނިޔޭގެ އެކުވެރިކަން ގާއިމުކޮށް ސިފަކުރެވޭ ދެފަރާތް ޤައުމީ ތަރައްޤީ ދުނިޔޭގެ ދައުލަތް
ތަ. އެކަމުގެ ހަމަޖެހުމުގެ ސަލާމަތާ ދުނިޔެ ސަރުކާރުން ސިޔާސީ ޤާނޫނު ފުރިހަމަކުރުން
ސަލާމަތީ ކަމާ

ސިޔާސީ އިޤްތިޞާދީ ހިންގުންތަކުގެ ދުނިޔޭގެ ޤައުމީ ސިޔާސަތު ދިރާސާކުރުމުގައި

ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދީ ހަމަޖެހުމާއި ސިޔާސީ ކަންކަމުގެ ތަރައްޤީ ހަމަޖެހުމުގެ އިޤްތިޞާދީ
ހަމަޖެހުމާއި ތަރައްޤީގެ ސިޔާސަތުގެ އިޤްތިޞާދީ ފުރިހަމަކަން ބަލައިގަނެ ދިއުމަށް އެކުވެރިކަން
އިޤްތިޞާދީ ރޭވުން އެކަން ބޮޑު ހިސާބަކަށް ގެނެވިފައި ވާއިރު ދުނިޔެ ޤައުމުތަކުގެ ތަރައްޤީ
އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހަމަޖެހުމުގެ ސަރުކާރު ރައްޔިތުންނާއި ހަމަހަމަ ސަރުކާރު
ޤައުމީ ހިންގުމުގައި ހަމަޖެހުމުގެ އިޤްތިޞާދު ބިނާކުރުމުގެ ސިޔާސަތު އިތުރުކުރުމަށް
އިޤްތިޞާދު ހިންގުމުގެ ސިޔާސީ އިޤްތިޞާދީ ރޭވުން ތަރައްޤީ ދުނިޔެ ޤައުމު ރިޔާސީ ސަރުކާރުގެ
ދުނިޔޭގެ ޤައުމީ ސިޔާސަތު ތަރައްޤީކުރުމުގެ ބޭނުމުގައި ދުނިޔެ ދަރުމަ ތަރައްޤީ ހިންގުމުގެ
ހިއްސާ ދެމެހެއްޓުމަށް ދުނިޔޭގެ ތަރައްޤީ ކުރެވިފައިވާ ޤައުމުތަކުގެ ބަދަލުތަކާއި އިޤްތިޞާދީ ހަމަޖެހުމުގެ
ޤައުމީ ސިޔާސަތު އެއްގޮތަށް ފުރިހަމަކުރެވިފައިވާ ތަރައްޤީގެ އަދި އެކަމުގެ ތަފާސް ހިސާބުތަކުގެ
ދުނިޔޭގެ ސަރުކާރު އެކުގައި ޤައުމުތަކުގެ އެއްބަސްވުން ފުރިހަމަކުރުމަށް ދިވެހި
ޤައުމީ ހިންގުމުގައި ހިއްސާ އެއްބަސްވުމަށް ދުނިޔޭގެ ފުރިހަމަކުރުމުގެ ސިޔާސީ ޤައުމު
ދިވެހި ސަރުކާރުން ދުނިޔޭގެ ތަރައްޤީ ބައެއް ޤައުމީ ފުރިހަމަކުރުމުގައި ބޭނުންކުރެވުނު
ޤައުމީ ހިންގުމުގައި ރައްޔިތުންނާ ދުނިޔޭގެ ހިއްސާ ފުރިހަމަކުރުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތަރައްޤީ
ދިވެހި ސަރުކާރުން 1980 ވަނަ އަހަރު އިޤްތިޞާދީ ދުނިޔޭގެ ޤައުމީ ރޭވުމުގެ ހަމަޖެހުމުގެ ހިއްސާ
ބަލައިގަނެ ދިޔުމަށް، އެއީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތަރައްޤީގެ ރޭވުން ދުނިޔޭގެ ފުރިހަމަކުރުމަށް އެކުލަވާ-
ލުމުގެ ފުރިހަމަ ހިއްސާ އެއްބަސްވުމާ ޤައުމީ ސިޔާސަތު އެކުލަވާލެވުނު ތަރައްޤީ ދުނިޔޭގެ
ވަރަށް ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ތަރައްޤީ ސަރުކާރުގެ ހިއްސާ ދުނިޔެ، އިޤްތިޞާދު ތަރައްޤީގެ ބަދަލު
އެކުލަވާލުމަށް ދިވެހި ސަރުކާރުން ދިވެހި ހަމަޖެހުމުގެ ބޭނުމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ތަރައްޤީގެ ފުރިހަމަ ދުނިޔޭގެ ފުރިހަމަކުރުމަށް، އެއީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އެކުލަވާލެވުނު ސިޔާސަތު-
ތަކުގެ ދުނިޔޭގެ ތަރައްޤީ ބޭނުން ސަރުކާރުގެ ހަމަޖެހުމާ ޤައުމީ ތަރައްޤީ ދިވެހި ދުނިޔޭގެ

[illegible] ، [illegible] ، [illegible] ، [illegible] 10 އަހަރު [illegible] 10% [illegible]

100 ރުފިޔާ [illegible] -/259 ރުފިޔާ [illegible]

[illegible] 1000 [illegible] 10 [illegible] 1000 [illegible] 120 ، [illegible] 50 [illegible]

[illegible] 10 [illegible]

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على أشرف المرسلين وعلى آله وصحبه أجمعين [illegible] السلام عليكم ورحمة الله وبركاته [illegible]

[illegible]

އަތޮޅު ދިރާސާތަކުގެ މަޢުލޫމާތު އެބަޔާނުގައި ގެއްލިދާނެ ސަރުކާރުގެ. މިހާރާސާގެ ބަރާބަރަށް ވަޒީފާއަދާކުރާ ދިރާސާކުރާ އެހީގެ ވަސީލަތްތަކަށް އެޅި ހަރާބަރާބަރުގެ ދިރާސާއާ ، ... ސަރުކާރުގެ ރަޖިސްޓަރީއަށް ދިރާސާގެ ބަޔާން ސަރުކާރާ އެއްބަސްވާ ކަންތައްތަކާއި އަޅުގަނޑުމެންގެ ސަރުކާރުގެ އަމަލުން ... ޤާނޫނުގެ ހަމަޖެހުމާ ހިނގާ ބަރާބަރު ރިޔާސަތުގެ ... ސަރުކާރުގެ ރައްޔިތުންގެ ހަރަކާތް ތަރައްޤީކުރުމަށް ، އަމިއްލަ ... އޮފީސްގެ ... ގުޅޭގޮތުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ... ސަރުކާރުން ... ދިރާސާކުރުމަށް ރިޔާސީ ، ސަރުކާރުގެ ... އަޅުގަނޑުމެން ...

ވިޔަފާރީގެ ސަރުކާރާ ... ހޯދުމަށް ... ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ... ދިރާސާކުރުމުގެ ... އަޅުގަނޑުމެންގެ ... މަޝްވަރާކޮށް ... ސަރުކާރުން ދިރާސާ ... ، އަޅުގަނޑުމެން ... ސަރުކާރުގެ މަޤާމުތަކަށް ... ހިންގުމަށް ... ދިވެހިރާއްޖޭގެ ... ސަރުކާރުގެ ... ބަލަހައްޓާ ... އަޅުގަނޑުމެންގެ ...

1980 ވަނަ އަހަރުން ، ... 1983 ވަނަ އަހަރާއި ...

އަޅުގަނޑުމެންގެ ޤައުމިން [illegible] [illegible] ސަރުކާރު އަޅުގަނޑުމެން [illegible] ތަފްސީލުކުރާ [illegible] [illegible]
ތަކުގެ އާއްމު ތަޢުލީމުދިނުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ، [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible]
އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ، [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ، އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] އިސްލާމީ [illegible] ، [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible]
[illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] އިސްލާމީ [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible]
[illegible] ، [illegible] އިސްލާމީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible] [illegible] އިސްލާމީ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހިޖްރީ 1398 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] އިސްލާމީ [illegible] [illegible] ، އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] [illegible] [illegible] ، [illegible]
[illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] الله
سبحانه وتعالى ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible]
الله ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ، އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] [illegible] الله ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ސުވާލުކުރެއްވީ މިފުށުގެ ވަޑައިގަތުން، އާދެ އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކަ މިހާރު ސާފުވެއްޖެ ނިންމާލާނީ [illegible]
ގައުމުގެ ފަރުދަކާ ވެރިކަމާއި އަޅުގަނޑުމެންގެ ތަރައްޤީއަށް ހިމާޔަތް ލިބިދޭނެ ގޮތުގެ ރޭވުމެއް ތަރުތީބު
ކުރުމުގައި ތަށިހުރެގެން، މިއަދު ދެއްވި ... [illegible] ... އަޅުގަނޑު ޝުކުރު ދަންނަވަން
ގައުމުގެ ދަރިންނަށް ދުޢާކުރަން އައްސަލާމް عليكم ورحمة الله وبركاته

ރިޔާސަތުން ކަމިޓީ ގެނެސްދިނީ ބިލުގެ އިއްތިފާޤު ގޮތުގެ ސ.ތ: އަބްދުލް ވަހީދު

بسم الله الرحمن الرحيم الله سبحانه وتعالى އަށް حمد އާ شكر ކުރަން، ދީނުގެ ރިސާލަތުގެ ފަހުގެ
ނަބިއްޔާ محمد رسول الله صلى الله عليه وسلم އަށް صلواة އާއި سلام ފޮނުވަން އެދި ދަންނަވަން، އެހެންވީ
ގާނޫނު އަސާސީގެ ދަށުން މިދައުރުގައި އަޅުގަނޑު ސަލާމް ދަންނަވަން،

[illegible]

[illegible]

[illegible] السلام عليكم ورحمة الله وبركاته ، [illegible]

[illegible]

ވީގޮތް ވަރަށް ހާއްސަ ސަރުކާރެއް، ދިވާލުވެގެންދިޔަ ދުނިޔޭގެ އަތޮޅުތަކުން ބޮޑެތި ބަރަދުތަކެއްގެ
ވާހަކަ ދެކެވެމުންދިޔަ ސަރވިސްގެ ހޯދުން ހިޔާލަށް ފާހަގަ ގުދުރަތުގެ ކަލާބައިގެ ކާމިޔާބު ދާއިރާތަކުން
ދަކަކަށް ވަރަށް ދުރުކަށް ވިސްނުން އެކަމުގެ އެކުވެރި ބަޔާން އެކަމަށް ދާދިފަހުން ހަމަގޮތް
ގެނދާން ކަންތަކުގެ އެދި ވަޒީފާއާއި ހަވާލުކުރެވިފައިވަނީ، އެހެންކަމުން އެފަދަ ކަމެއް މުދާކުރާ ތަކުން ކުރިއަށް
ކުރެވޭ ވަގުތުތަކުގެ ގެއްލުނު ބޮޑުވެގެން އެކަށަލުގައި ފިޔަވަޅުތައް އެރުވުމަށް ތަފާސްހިސާބު އެއްޗެއްސަށް
އަދި ނަފާހާސިލް ކަމަށް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވިޔަފާރިވެރިން މަސައްކަތް ކުރުން އަދި ޕްރޮޖެކްޓް ބަލާ
ފަރާތްތަކުގެ ފަރުވާ ދިނުމަށް ގެންނަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޚިދުމަތް އެކުލަވާލުމަށް ބާރުއަޅާ ވަގުތު ދިރުމަށް ވިޔަފާރިކުރުން
ބޮޑުގެ އެއްބާރު ހުއްޓުނު، އެހެން ދިވެހި ޕްރޮޖެކްޓް ސަރުކާރުން ބަލާ ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކުގެ ޖަހާ ސަރުކާރަށް އަދި
ސަރުކާރުގެ އިހުތިމާމު ދަރުމަސް ޖަމާކުރާ ހިސާބަށް ހުރަސް ނުކުރެވި ވިޔަފާރިކުރުން ތަރައްޤީ އެކުލަވާލުން
ދުވަހު ސަރުކާރުގެ ދިމާލަށް ވަރަށް ވާހަކަ ދެކެން ދިރާސާގެ ސަރވިސް ބަލާ ކަމާ އިސްތިހާރު ކުރުމަށް
ވަރަށް ހާއްސަ ސަރުކާރުގެ ދަރަނި މަތީ ހަމަ ކުރެވުނު ދިމާލުގައި، އަދި ވަކިކޮށް އެދިވެހި ހުސްކުރުން ދިރާސާކުރުގެ
ގެން ހިސާބުތަކުގެ އެދިވެހި ސަރުކާރު ޤަރުޟު ކަސަރުކުރާ ބައިގަނޑު ތަރައްޤީ. މިދާނެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބޭނުން ތަރައްޤީ ދިނުން
ވާހަކަ ދައްކާ އެކަމުގެ ސަރުކާރުން ހަމަލާ މަސައްކަތް އެއް އަދި ކުރީގެ ޚަރަދު ހުރިގޮތް މަސައްކަތް ކުރެވޭ
ވަރަށް ހާއްސަ އެކުވެރިން ސަރުކާރުގެ ގަވާއިދު، އެހެން ދިރުމަށް ހަމައެކަނި ދިވެހި ސަރުކާރަށް އެކަމުގެ އިތުރު
ސަރުކާރު، ދިރުމަށް ހަމައެކަނި ވާހަކަ ދިމާލަށް އެބޮޑު ސަރުކާރުގެ ދިރާސާ މަސައްކަތް ކުރެވޭ ހިސާބު
ދެވުނު، އެހެން ދިރިއުޅުމުގެ ސަރުކާރުގެ ހިނގުން ކުރިއަށް މިހާރު އެބަހިރި ވަރަށް ހާއްސަކޮށް ބަޔާން ކުރެވިފައި،
އެކުވެރިވި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރާއްޖޭގެ 15 މިލިއަނު ޑޮލަރު ދިރުމަށް ހަމައެކަނި ޖެހޭ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވިޔަފާރި-
ވެރިއާ ހިސާބުތަކުގެ ފަރާތުން އެކުވެރި ސަރުކާރުން ކުންފުނި އެއްބަސްވެ ވިޔަފާރިކުރުން ޖާގަ ދިނުން، އެހެން
ކުރިއަށް ދިރާސާ ދާއިރާ ވަރަށް ބޮޑު ދިމާލަށް ގެނެސްދެވުނު ސަރުކާރުގެ ސަރުކާރު ހަމަ ދާއިރާތަކުގެ
ވެގެން، ދިވެހިސަރުކާރުން ސަރުކާރުން ކުންފުނި ދިރުމަށް ފާހަގަކުރުން ކަސަރު ކުރެއްވުން، އެހެން އެކުލަވާލި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހާއްސަ ވަޒީފާ ދިރުމަށް ޖާގަ ސަރުކާރުގެ މަސައްކަތް ދިރާސާތަކުގެ ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތަށް
މަސައްކަތް ތަރައްޤީކޮށް ސަރުކާރުގެ ހުރިހާ ކަމެއް، ދިރުމަށް ހަމައެކަނި ވާހަކަ ދައްކާ ބައިގަނޑު
ބަޔަކު ދިރުމަށް ހަމައެކަނި، ދިވެހިސަރުކާރުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރުކާރުން ކުރިއަށް ގެންދިޔުމުގެ ސަރުކާރުން،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފުރިހަމަ ހިސާބުގެ ބަޔާން ކުރެވޭ ދިރުމަށް ފާހަގަކުރުމަށް، އެހެން އެކަމުގެ ހަމަ ހިމެނޭ ވަކި ފަރާތަށް
ދަރަނި، ބައިގަނޑު ދިރުމަށް އެކަމުގެ ވިޔަފާރި ކުރާ ސަރުކާރުގެ ހާއްސަ ދިރާސާތަކުގެ މަސައްކަތް ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ދިރާސާގެ ފުރަތަމަ ބައިގަނޑު 1978 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޔާން ކުރެވޭ ހިސާބު ދިރުމަށް ދިރާސާތަކުގެ ކަންތައްތައް ހިނގާދިޔަ
އިތުރަށް އެކުވެރި ކުރިއަށް ވިޔަފާރި ފަރާތްތަކުން ނިންމުން، ދިރާސާކުރުން ދިރާސާތަކުގެ ސަރުކާރުގެ ކުރިއަށް ވަޒީފާ
ޖެހިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހިސާބުގެ ބަޔާން ކުރެވޭ ސަރުކާރުގެ ދިރުމަށް އެކަމުގެ ސަރުކާރު މަސައްކަތް 3 އަހަރު
ދުވަހުގެ ވަގުތުގައި ހުށަހެޅި، އެކަމުގެ ދިރުމަށް ބައިގަނޑު ހަމައެކަނި ފާހަގަކުރެވި، އެހެން ހުރިހާ ވަރަށް ދިވެހިސަރުކާރު
ސަރުކާރުގެ 3 އަހަރުދުވަސް، ދިވެހިސަރުކާރުން ސަރުކާރުގެ ހިސާބު ދިރާސާ ކުރުމުގެ 3 އަހަރު ދުވަސް

[illegible]

[illegible] 1988 [illegible] 1979 [illegible]

[illegible] 72 [illegible]

[illegible] 24 [illegible]

[illegible] 56 [illegible] 29 [illegible]

[illegible]

[illegible] 11 [illegible] 6 [illegible]

[illegible] 3 [illegible]

[illegible] 12 [illegible]

3 [illegible] 2 [illegible] 62 [illegible]

19 [illegible]

[illegible] 19 [illegible] 12 [illegible]

[illegible] 27 [illegible] 6 [illegible]

އާދެ މި މުޅި ރާއްޖޭގެ ނިޒާމާ އަސާސީތަކުން އަލުގައި މިދަންނަވާފައި، އަސާސީ އުޞޫލެއް ވަރަށް ބޮޑު ކުރު-
މީގެ ގ ވަނަ އަހަރުދުވަހު ވަސީލަތްތަކުން ހިސާބުން ދެން، ފާހަގަ ކޮށްލަން 2 ވަނަ އަހަރުގެ ވިޔަފާރިއަށް
ވަސީލަތްތަކުން ހިނގަމުން އެބަދޭ، ފާހަގަ ކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ 3 ވަނަ އަހަރުދުވަހު 3 ވަނަ އަހަރުގެ ވަސީލަތްތަކުގެ ހިސާބުން
ދޭ، ތަކެތި ނުވަތަ ފާހަގަ ދިމާވާ ކަމެއް ފެންނަނީ ތަރައްޤީގެ ވަސީލަތްތަކުގެ އުފެއްދުންތަކުގެ ވަސީލަތްތަކުން 3ކަ ވަނަ އަހަރުގައި
ކުރުމުގެ ފުރުޞަތު، އާދެ އެ ވަސީލަތްތަކުގެ ތަރައްޤީ ދިރިއުޅުން ހަމަޖެހުން ކުރިއެރުން ބޮޑު ދިރިއުޅުމާ ގުޅޭގޮތުން ހަމަހަމަ ކަމާއި
ސިޔާސީ ތަރައްޤީ މުސްތަޤުބަލުގެ ރައްޔިތުންގެ ހައްގުތަކާއި ބެހޭ އުސޫލުތަކާއި ގުޅިގެން ރިޔާސީ ވެށީގެ ޤާނޫނު އަސާސީ ކަންތައް
ތިބޭ ތަނުގައި އެބައޮތް، މީގެ ބޭނުން އަސާސީ ފާހަގަ ކުރެވިފައި ވާގޮތަށް ސިޔާސީ ދައުލަތުގެ ހައްގު ހަމަހަމަ ކަމާ
ސަރުކާރުން އިދާރީ ރޭވުން ރައްޔިތުން ފަރާތުން ސިޔާސީ ގޮތުން ދެމެހެއްޓުމަށް ހަމަހަމަ ކަމާ އިދާރީ ސިޔާސީ ގޮތުން ގުޅޭ
ދެމެހެއްޓުން އިދާރީ މުއައްސަސާތަކުން ހިއްސާކުރުމަށް ސިޔާސީ ގޮތުން ދެމެހެއްޓުމަށް އިދާރީ ހަމަހަމަ ރައްޔިތުންގެ ހައްގުތަކާއި ދެމެހެއްޓުމަށް
ކަމަށް ސިޔާސީ ގޮތުން ހަމަހަމަ ކަމާ އަސާސީ އުސޫލުތަކުން ހިމާޔަތްކުރުމަށް ދިމާވާ ގޮތަށް ހަމަހަމަ ސަރުކާރު
އިދާރީ ތަނަވަސް ދިރިއުޅުން ރައްޔިތުން ހަމަޖެހުމާ ގުޅިގެން ދިރިއުޅުމުގެ ތަރައްޤީ އިދާރީ ފަރާތްތަކުން ސިޔާސީ ގޮތުން ދެމެހެއްޓުން
ގެންދަވާ އިދާރީ އަދި ވިޔަފާރީގެ ކަންކަން ހަމަ ހިނގުން ވަގުތު، ވިޔަފާރީގެ ހިނގުން ފާހަގަ ކުރުމަށް، އަދި ވިޔަފާރީ ހިނގާ ހިނގުން
ތަރައްޤީ ވަގުތު، އަސާސީ އުސޫލުތަކާއި ސިޔާސީ ގޮތުގައި ހަމަހަމަ ވިޔަފާރިއަށް ހިނގާ ދިއުމަށް ތަރައްޤީ
ވަގުތު، އަދި ވިޔަފާރީ ދިރިއުޅުން، އިދާރީ ހިންގުމުގެ ތަރައްޤީ އިދާރީ ކަމަށް ތަނަވަސް ކޮށްދިނުމަށް ތަރައްޤީ ގެ ހަމަހަމަ
ސަރުކާރުން ދެމެހެއްޓުން ގެންދަވަން، އާދެ ސިޔާސީ ތަރައްޤީ ވިޔަފާރީ ރައްޔިތުން 1988 ވަނަ އަހަރުގެ
މި ވަނަ ރައްޔިތުން، ވިޔަފާރީ ތަރައްޤީ ހިންގުމުގެ ޤާނޫނު ގެނެސް ދިނުމަށް

17.8 ދިރިއުޅުން ހަމަހަމަ ދިރިއުޅުމުގެ ސަރުކާރުން ހަމަހަމަ ސިޔާސީ ވަރަށް ބޮޑަށް، . އަސާސީ ހަމަހަމަ ފާހަގަ ކުރެވޭ
ތަރައްޤީ ސިޔާސީ، މީގެ ބޭނުމަކީ އަސާސީ ޤާނޫނު ތަރައްޤީ ހިންގުމުގެ ރަށްރަށުގައި ފުރުޞަތު ސިޔާސީ
ދިރިއުޅުމަށް އަސާސީ ވިޔަފާރީ ހިންގުމުގެ ދިރިއުޅުމުގެ ތަރައްޤީ ސިޔާސީ އިދާރީ ގޮތުން ހަމަހަމަ ކަމާ ގުޅޭ ކަންކަން
އަދި އަސާސީ ވަގުތު ދިރިއުޅުން ހަމަހަމަ ސިޔާސީ ތަރައްޤީ ހިންގުމަށް ހަމަހަމަ ފާހަގަ ކުރެވޭ ދިރިއުޅުން ދި-
ވެހި ރައްޔިތުން އިދާރީ ސިޔާސީ ތަރައްޤީ ހިންގުމުގެ ވިޔަފާރިއަށް ސިޔާސީ ގޮތުން ދިރިއުޅުން. ސަރުކާރު
ތަރައްޤީ އަސާސީ ދިރިއުޅުން ހަމަހަމަ ސިޔާސީ، ވިޔަފާރީ ތަރައްޤީ ވަރަށް ބޮޑު އަސާސީ ހިސާބުން އަސާސީ ވިޔަފާރީ
ސަރުކާރުން ރައްޔިތުންގެ އަދި ސިޔާސީ ވިޔަފާރީ ދިރިއުޅުން ހަމަހަމަ ތަރައްޤީ ތަނަވަސް ގެންދަވަން
ރަށްރަށް ވަސީލަތްތަކުގެ ސަރުކާރުން ރައްޔިތުންގެ އަދި ހަމަހަމަ ކަމާ އެ ދިރިއުޅުމުގެ 10 އަހަރު
ރައްޔިތުންގެ އަދި ތަރައްޤީ ބޮޑު ރައްޔިތުންގެ ދިރިއުޅުން ހިސާބުން ސިޔާސީ ހަމަހަމަ ހިންގުމުގެ
ވިޔަފާރީ ތަރައްޤީ ރައްޔިތުން ހިސާބުން ސިޔާސީ ތަރައްޤީ ހިންގުމުގެ އަސާސީ ވަރަށް ބޮޑު
ގެއްލުންތަކެއް ވަސީލަތްތަކުން ދިރިއުޅުމުގެ ތަރައްޤީ، ދިރިއުޅުމުގެ، ފާހަގަ، ސިޔާސީ ރަށްރަށުގެ ރައްޔިތުން
ފުރުޞަތު ސަރުކާރުން ސިޔާސީ ތަރައްޤީ ހަމަ، ސަރުކާރުން ވިޔަފާރީ އަސާސީ ދިރިއުޅުމުގެ ރައްޔިތުން
ދިރިއުޅުމުގެ ދިރިއުޅުން ވިޔަފާރީ ދިރިއުޅުން ސަރުކާރުން ހަމަ ދިރިއުޅުމުގެ ތަރައްޤީ ރައްޔިތުން އަސާސީ
ވިޔަފާރިކުރުން ދިރިއުޅުމުގެ ސަރުކާރުން ތަރައްޤީ ހިންގުމުގެ، ތަރައްޤީ ސިޔާސީ ދިރިއުޅުމުގެ އަދި ސިޔާސީ ތަރައްޤީ

އަލްއުސްތާޛު މައުމޫން ޢަބްދުލްޤައްޔޫމް ފުރިހަމަގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން ރިޔާސީ ދައުރެއް ހަމަޖެހިފައިވާ ގޮތުގެމަތިން އިސްލާހުކުރުން ޗަކައި އާދެ، އަދި އެ އިރާދަ ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ގަވާއިދުތަކާއި އަލްއުސްތާޛު ކަމުގައި ހިދުމަތްތެރިކަމާއި ދައުލަތުގެ ވެރިކަން ކުރެއްވުމުގެ ގޮތުން ވަރަށް ބޮޑު ޚިދުމަތްތަކެއް، ރައްޔިތުންގެ މަޤާމުގެ ތެރެއިން ދެއްވައިފައިވާ އާދެ، އަލްއުސްތާޛު މައުމޫން އަލުން ހަމައެކަނި ޤައުމުގެ ރައްޔިތުންގެ ތަރުޖަމާނުވުން ދީނީ ހިދުމަތާއި ވެރިކަމާއި ރައްޔިތުންގެ ސަލާމަތާ އަދި އަލްއުސްތާޛު އަލުން ފުރިހަމަ އަޅުއްވާ ވަޒީރުން ހަމަ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން ރައީސްކަމުގެ މަޤާމަށް އިންތިޚާބުވުމުގެ ހައިސިއްޔަތުން އެމަނިކުފާނު ހުރިހާ ރައްޔިތުންގެ ތާއީދު ހޯދިގެން ރައްޔިތުންގެ ޤަބޫލުކުރުމާއެކު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ދެވަނަ ދައުރު ހަމަޖެހުނީ، ރައްޔިތުންގެ ތާއީދާއި އިތުބާރާ އެކުގައި އަލްއުސްތާޛު ކަމުގައި ހިދުމަތްކުރުމަށް ވޯޓުލާ ރައްޔިތުންގެ ސަލާމަތާއި ހަމަޖެހުމާއި، އެމަނިކުފާނަށް ޖަޒާދެއްވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް ބަރަކާތް ލައްވައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުރިއެރުމަށް ޓަކައި އިތުރު ހިދުމަތް ކުރެއްވުމަށް ބާރުދެއްވާ ތަޢާލާ ހެޔޮ ތައުފީޤު ދެއްވާށި. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނާއި ވިސްނުންތެރި ޤައުމެއްގެ ގޮތުގައި،

وَمَاتوفيقي الآبالله، عليه توكلت ،واليه أُنيب ، السّلام عليكم ورحمة الله وبركاته ،

މަޖިލިސްގެ ރައީސް ޢިއްޒަތްތެރި އަލްއުސްތާޛު ޢަބްދު الله ހަމީދު

بسم الله الرّحمن الرّحيم ، ވާޙިދު الله سبحانه وتعالى އަށް حمد ކުރަމެވެ. އެކަލާނގެ عالم ތަކަށް ރަޙްމަތެއް ކަމުގައި ފޮނުއްވި ވާޙިދު ސައްޔިދުނާ މުޙައްމަދު صلوات އާއި سلام ލިބިވަޑައިގަންނަވާށި.

އާދެ ވިސްނާލާއިރު މިއަހަރުގެ ސަރުކާރުގެ މުސާރަތަކަކީ، ބޮޑެތި ރަޙްމަތްތަކެއް، މިއަހަރު ރާއްޖެ ހިނގި ދިރުމުގެ ހަރަކާތްތައް ފުރިހަމަވުމަށް، އަޅުގަނޑުމެން ވަކިވަކި ގޮތްގޮތުން ރައްޔިތުންގެ ހިދުމަތަށް ޖެހިގެން ދިޔަ، އެކަމުގެ ސަބަބުން ހިތްހަމަޖެހުމެއް ލިބިގެންދިޔަ، އާދެ، އެހެންކަމުން އެހެރީ ވިސްނާލަން ރައްޔިތުންގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދީ ދާއިރާ ތަރައްޤީވެ ދިޔަ ގޮތް ދައްކައިދޭ ސަބަބުތަކާއި ރައްޔިތުންނަށް ލިބުނު ކުރިއެރުން، އެގޮތުން ޤައުމީ ޢާއިލާ ބޮޑުވެ، ރައްޔިތުން ސަލާމަތުން ދިރިއުޅުމަށް ޚިދުމަތްތައް ހިނގައިދިޔަ ރާއްޖެއަކީ އަމާން ޤައުމެއް، ސަރުކާރުގެ ބާރު ވަރުގަދަވެ، ފުރިހަމަ ހަރަކާތްތެރިކަމެއްގެ ގޮތުގައި، ފުރިހަމަވެފައިވާ ދަރަޖައެއް، އެ ޚިދުމަތްތަކަށް ރައްޔިތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ރައްޔިތުންގެ ބޮޑު ތާއީދު ލިބިގެން ހިނގައިދިޔަ ދައުރުގެ ރިޕޯޓު، އާދެ، ރައްޔިތުންނާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ޤައުމީ ޚިދުމަތަށް އައުކުރާ ތަރައްޤީ ފެނިގެން އަޅުގަނޑުމެން އިތުރު ގޮތްގޮތުން ބުރަ މަސައްކަތްކޮށް ފުރިހަމަ ކުރަން ޤައުމީ ގޮތުން ހިތްހަމަޖެހޭ ގޮތަށް އެކަން ކުރެވުނު ސަލާމަތުގައި ކުރެވުނު، 1988 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓަށް ލިބުނު ތަރައްޤީ ވަރަށް ބޮޑު ހަރަކާތްތަކެއް ރައްޔިތުންނަށްޓަކައި ކުރެވުނީ. އިޤްތިޞާދީ ދާއިރާގައި ފުރިހަމަ ފައިސާ ހަރަދުކުރެވި، އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ގިނަގުނަ އަސާސީ ޚިދުމަތްތައް، އެއީ ރައްޔިތުންނަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތަރައްޤީ ޤާނޫނުއަސާސީ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ރޫޙާ ގުޅިގެން ދިވެހި ދައުލަތް އާބާދީގެ ޤާނޫނުއަސާސީ އަދި ދިވެހި ދައުލަތުގެ ސިޔާސަތު، ހުރިހާ ރައްޔިތުންގެ ބޭނުންތައް ފުއްދައި ދިނުމާއި ބޭނުންވާ ވަރަށް ބޮޑު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ ޤާނޫނުއަސާސީ އަލްއުސްތާޛު މައުމޫން ޢަބްދުލްޤައްޔޫމް ވޯޓުދީ އެއްބަސްވީ ޤައުމުގެ ތަރައްޤީއަށް ސަރުކާރުގެ ބޮޑު ވިސްނުން، ރައްޔިތުންގެ ދިރިއުޅުން ހެޔޮކުރުމަށް ޖަމާކުރުމާއި ވަރަށް ބޮޑު ރައްޔިތުން ސަލާމަތާއި، އެއް ގޮތަށް ފައިދާ ލިބުނު ރައްޔިތުންގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތަރައްޤީ ޤައުމީ ޢާއިލާ 51 ތަރައްޤީގެ ގޮތުން ރައްޔިތުންނަށް ބޭނުންވާ ފައިދާ ފުރިހަމަކުރުމާއި، ސަރުކާރުގެ ޚިދުމަތްތައް ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދު ފުރިހަމަ ކުރުމުގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ކަމުގައި، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އެކު ރައްޔިތުންގެ ހިތްހަމަޖެހުމަށް

[illegible] އެކަމާ ބެހޭ [illegible] ، އާދެ، މިކަން [illegible] 1987 [illegible] 1987 [illegible]

[illegible]، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible]

[illegible] الله سبحانه وتعالى އަށް، [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible]

[illegible] سبحان الله، އަޅުގަނޑުމެން [illegible]

ސާބިތުކޮށް ދެއްކެން ޖެހޭނެ ކަމެއް، އާދެ އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކަ ނިންމާލުމުގެ ކުރީގައި [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]، އާދެ [illegible] ރައްޔިތުން
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރައްޔިތުން [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ރައްޔިތުންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އާދެ [illegible] [illegible]
ރައްޔިތުން [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] ރައްޔިތުން
ރައްޔިތުންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އާދެ [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު
[illegible] [illegible] ރައްޔިތުން [illegible] 2 [illegible] [illegible] [illegible] 3 [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]
ރައްޔިތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
އާދެ [illegible] ރައްޔިތުންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ [illegible]،
އާދެ އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

بسم الله الرحمن الرحيم

الله تبارك وتعالى އަށް حمد އާއި شكر ކުރަން. އަދި އަހަރުމެންގެ ކީރިތި ރަސޫލާއަށް
صلوات އާއި سلام ފޮނުވަން. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] 15 ޖޫން 1988 ގައި [illegible] ރައްޔިތުންގެ
މަޖިލީހުގެ 1988 ވަނަ އަހަރުގެ 2 ވަނަ ދައުރުގެ ފުރަތަމަ ޖަލްސާގައި އަޅުގަނޑު [illegible] ރައްޔިތުންގެ
މަޖިލީހުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ

އެހެރިހެން ކަން ކުރެވުނުކަމުގައި ހިތްހަމަޖެހޭ މުޅިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް ފައިދާވާ ކަންތައްތަކާއި ގުޅުން ހުރި ކަންކަމުގެ ތެރޭގައި ކަން ކުރެވިފައިވާ ގޮތުން ހަރަކާތްތެރިވެ ރައްޔިތުންގެ ވަކީލުން ޝަރުޢީ ގޮތުން މަސައްކަތްކުރެއްވި ދިވެހިރާއްޖޭގެ އުމުރާއި ކުރެވުނު ކަމުގައި ވެސް ދެކެން ފަރުދީ ޙައްޤުތައް ކަށަވަރުކޮށް ދިނުމަށް ކުރެވުނު ކަންތައްތައް ކަމުގައި އެވަނީ، މި ބިނާކުރެވުނު ބިނާ ގައިދުވުން ހިތްހަމަޖެހޭ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅުނު މަގުން ގެނެވުނު ބަދަލުތައް ވަޒަން ކުރެވުމުގެ ގޮތުން މުޤައްދަސް ހިޖުރީ ސަނަތުން 1408 ވަނަ އަހަރުގެ ޛުލްޤަޢިދާމަހުގެ 11 ވަނަ ދުވަހާ ދިމާވާ މީލާދީ ސަނަތުން 1988 ވަނަ އަހަރުގެ ޖޫން މަހުގެ 25 ވަނަދުވަހު ރައީސުލް- ޖުމްހޫރިއްޔާ އަލްއުސްތާޛު މައުމޫން ޢަބްދުލްޤައްޔޫމްގެ އަރިހުގައި ޤައުމީ މަޖިލިސް ރަސްމީ ޑިނަރ އަރުވައިދެއް- ވުން ރައްޔިތުންގެމަޖިލީހުގެ ފުރިހަމަކުރެއްވުން ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ނަމުގައި ރައްޔިތުންގެ ޝުކުރުވެރިކަން ފާޅުކުރަން މި ޢިއްޒަތްތެރި ޖަލްސާގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ކުރެއްވި ވާހަކަފުޅު.

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަލްއުސްތާޛު މައުމޫން ޢަބްދުލްޤައްޔޫމް

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على خاتم الأنبياء والمرسلين وعلى آله وصحبه أجمعين.

އާދެ، ރައްޔިތުންގެމަޖިލީހުގެ ވަކީލުން މިޤައުމުގެ މިއަދު އަޅުގަނޑަށް ދެއްވި މަތިވެރި ޝަރަފަށް ޝުކުރު ދަންނަވަން. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން ރައްޔިތުންގެ ނަމުގައި ދައުލަތުގެ ވަޒީރުން ހުރިހާ ޢިއްޒަތްތެރި ފަރާތްތަކަށް ޝުކުރު ދަންނަވަން، މި ޝަރަފުވެރި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތުގައި ތިއްބަވާ ޢިއްޒަތްތެރި ބޭފުޅުންނަށް އަޅުގަނޑު ޝުކުރު ދަންނަވަމެވެ. ޢިއްޒަތްތެރި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތުގެ މަޤާމަށް ހިންގެވުނު ތަރައްޤީގެ ރައްޔިތުންގެ ފަރާތުން ޝުކުރު ދަންނަވަން. ހަމަ އެހެންމެ މިޤައުމުގެ މިއަދުގެ ތަރައްޤީގައި ވަރަށް ބޮޑު ބައިވެރިވުމެއް ރައްޔިތުންގެމަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތުގެ ޒިންމާ ދެއްވާ ދިވެހި ޤައުމަށް ޚިދުމަތްކުރެއްވި ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ދެއްވި ޝުކުރުވެރިކަމަށް، އަދި އެކިއެކި ދާއިރާތަކުގެ ފަރާތުން ޤައުމީ ކަންކަމުގައި އަޅުގަނޑާ ބައްދަލުކުރެއްވި ޚިދުމަތަށް ޝުކުރު ދަންނަވަމެވެ. އާދެ އަޅުގަނޑު ރައްޔިތުންގެމަޖިލީހުގެ ފަރާތުން، މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތު އަދާކުރެއްވި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތުގެ ބޭފުޅުންނަށް އަދި ރައްޔިތުންގެ ޤައުމީ ޚިދުމަތް ދެއްވި މުޅި ދިވެހިރައްޔިތުންނަށް ޝުކުރުދަންނަވަން. ހަމަ އެހެންމެ ކުރިއަށް އޮތް ދުވަސްތަކުގައިވެސް ޤައުމީ ޚިދުމަތުގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގަތުމަށް އެދެމެވެ، އާދެ އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު ކަމުގައި ވިދާޅުވެދެއްވި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ފަރާތުން ދެއްކެވި ތަރައްޤީގެ ވާހަކަ ޝުކުރުވެރިކަމާއެކު، އަޅުގަނޑުގެ ބޭފުޅުން ޝުކުރުދަންނަވަން، އާދެ އެހެން ވިލާތްތަކުގެ، މުޙައްމަދު ކަމުގައި އަދި ކަމުގައި، ހިތްހަމަޖެހޭ ކަމުގައި އެހެން ރައްޔިތުންނަށް ޖާގަ ލިބިފައި، އެބަ ޝާމިލުވެފައިވާ ކަނޑައެޅުއްވުން މެންބަރުންގެ ތާޢީދާއި ޝަރީޢަތާ އެއްގޮތަށް ދިރުވުމަށް ކުރެއްވި ތަޢުލީމް ހުރިހާ ކަމެއް އިޚްލާޞްތެރިކަމާއެކު އަޅުގަނޑުގެ ޝުކުރުވެރިކަން ދަންނަވަމެވެ، އާދެ އަޅުގަނޑުގެ ޖުމްލަ ފުރުޞަތު ކަމުގައި އަޅުގަނޑުގެ ޝުކުރު ދަންނަވަން ، އާދެ

ރާއްޖޭއަށް ދިމާވުނު ކުރިމަތިވެފައިވާ ދިމާފުރުޞަތު ބޮޑު ދަރިވަރުން ސަލާމަތް ބައިނަލް އަޤްވާމީ ޙާދިޘާއެއް
އަތޮޅުތަކުގެ ހުރިހާ ކަމުގައި ވިޔަސް އުޅަނދުގެ ރަށްރަށުގައި ތަރައްޤީދިނުމަށް ވަޒީފާ ދެނެގަތުމަށް ހިފާ ޖިހާދު، އެމަސައްކަތް
ކަން ކުރުމުގައި އަތޮޅުތަކުން އެކިފަރާތްތަކުން ސަރުކާރުގެ އަދި ދުވަހުން ދުވަހަށް ކުރިއަރަމުން ދިޔުން ފުރިހަމަ ބައްޓަން ދިޔުން،
ހަމަ އެއާއި އެކުގައި ސަރުކާރުގެ ދާއިރާތަކުން އެކިއެކި ދާއިރާތަކުން ދަށުން ތަރައްޤީގެ ދާއިރާތަކުގެ އެކިފަރާތް އަތޮޅުތަކުން ވެ
ކަމުގައި ދިމާވުން، އެހެން ފަދަ އެކުގައި ސަރުކާރުން ތަރައްޤީގެ ސަރަހައްދުން އަތޮޅުތަކުން އަމަލުކުރާ ގޮތަށް އެދުމެއް
ފުރިހަމަ ތަރައްޤީގެ ސިފައިގައި އެކުވެރިން ގުޅުންތައް ބޮޑުވާނެ ކަމުގައި ދިޔަ ކަމުގައިވެސް އެކަމަށް ހަރުދަނާ ބަދަލު
ގެންނަން ޖެހެ އަތޮޅުތަކުގެ ތަރައްޤީގެ ކަމުގައި އަމަލުކުރުމުގެ ތިމާގެ ކަމުގައި ބައިވެރިވުމަށް އަދި އަތޮޅުތަކުން އެކި
ފަރާތްތަކުގެ އެހީ ގެނެސްދީ، އެހެން ކަމަކުން ފަދަ އަތޮޅުތަކުން ދިމާވާނެ ސަރުކާރުގެ އެހީ ގެނެސްދިނުމަށް
ބައްޓަންކުރެވޭނެ ސަރުކާރުގެ ކަމުގައި އަތޮޅުތަކުން ދަނޑުވެރިކަމުގެ، އެކަން އެކަށީގެންވާ ބަދަލެއް ގެނެސްދީ އަތޮޅުތަކުން
ވިޔަ ފަރާތަށް ކަމަކަށް ހުށަހަޅައިދީ، ހަމަ އެކުގައި ފިޔަވަޅު އިޤްތިޞާދީ ތަރައްޤީގެ ދާއިރާތަކުގެ ބާރުވެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން
ދާއިރާގައި ވަރަށް ގިނަ ބޮޑެތި ފިޔަވަޅުތައް އިޤްތިޞާދީ ކަމަށް އަތޮޅުތަކުން މަޝްވަރާ ކަމަށް ވިޔަސް
ތަރައްޤީގެ ކަމުގައި ދިމާވާ، ދަރަޖަ ބޮޑުކުރުމަށް ފިޔަވަޅު އިޤްތިޞާދީ ބާރުވެރިކަމަށް ގެނެސްދިނުމަށް ސަރުކާރުގެ ދާއިރާތައް
ކަން އަތޮޅުތަކުން އެކުގައި ހިންގުމުގެ ގޮތުގައި ހިއްސާކުރުމުގެ އަތޮޅުތަކުގެ ހިއްސާ ދިރާސާކުރުމަށްވާގެ ކަމުގައި ބައިވެރިވެ ސަރުކާރުން
އުފެދިގެން ދިޔަ އެހެން ކަންކަމުގައި ތަރައްޤީގެ ފުރުޞަތުތަކުގެ އިޤްތިޞާދީ ދާއިރާ ވަޒީފާ ދަރަޖަ ކުރިއަރުވައިދެއްވުން، އެއަށް
ތަރައްޤީގެ ކަމުގައި ރިޔާސީ ދުވަސް ހުށަހަޅުއްވާ ކަމުގައި ހިންގުމުގެ އިދާރީ ބޮޑު ކަމެއްގެ ތަރުތީބު ދަރަޖައެއް ކަމުގައި ދެކެ
އެކުވެރިވުމުގެ އެކި ބަދަލުތަކެއް އަހަރެމެން ތަރައްޤީގެ ބަދަލުކުރެވިފައި އަތޮޅުތަކުން ކަމަށް ބަދަލުވާ ކަމުގައި އެކަން އެހެން އިތުރުވެސް
ސަރަހައްދުން ވިޔަ ދިރިއުޅުމުގެ ދިވެހި ރާއްޖޭގެ މަދަނީ، އަދި ދިރިއުޅުމުގައި ތަރައްޤީގެ ދާއިރާގެ ބޮޑު ބަދަލުން
ފަށާ ކުރުމަށް އިޤްތިޞާދީ ސަރުކާރުގެ ދަރަޖަ ސަރުކާރުގެ ދާއިރާ ތަރައްޤީ ކުރުމަށް ގެނެވުނު ބަދަލު، އެއަށް އަތޮޅުތަކުގެ ދެކެވެ
ވިޔަ ތަރައްޤީގެ ދާއިރާގެ ދަރަޖަ ބޮޑުކުރުމަށް އަދި ދިރިއުޅުމުގެ ރައްޔިތުންގެ ތަރައްޤީގެ ސިޔާސަތު އަތޮޅުތަކުން ދިޔަ ތަރައްޤީ
ސަރުކާރުގެ. ދާއިރާއިން ރައްޔިތުންގެ ދިމާވާ ދަތިތަކުން ކުރިއަރަމުން ދިއުމަށް ސަރަހައްދު ބޮޑު ރައްޔިތުން ސަރުކާރުގެ ކަންތައް
ޖެހިގެން ސަރަހައްދު ރައްޔިތުން ސަރުކާރުގެ ކަންތައް ބަލަހައްޓާ ސަރުކާރުގެ ކަންތައްތައް ކުރުމަށް ދިރާސާކޮށް ސަރުކާރުން
ގެނެސްދިނުމަށް ތަރައްޤީ ރައްޔިތުންގެ ކަމުގައި، ހަމަ ދިރިއުޅުމުގެ ތަރައްޤީގެ ކަމުގައި ރައްޔިތުންނަށް ދިރިއުޅުމަށް
އަތޮޅުތަކުން ދިރިއުޅުމުގެ ސަރުކާރުގެ ދާއިރާ ސަރުކާރުގެ ތަރައްޤީގެ ދާއިރާތަކުގެ ރައްޔިތުންގެ ގެނެސްދިނުމަށް
އެކުގައި ބޭނުން ކަމުގައި، އެހެން ދިރިއުޅުން ސަރުކާރުގެ ދިމާވި ރައްޔިތުންނަށް ތަރައްޤީގެ ދަރަޖަ ދެއްވަމުން ދަރަޖަ
ދިރިއުޅުމުގެ ތަރައްޤީ ކަމުގެ ތަރައްޤީ ރައްޔިތުންގެ ގެނެސްދިނުމަށް ތަރައްޤީކުރުމަށް އަތޮޅުތަކުން ކަމުގައި ދަރަޖައެއް ކަމުގައި،
އެއަށް ރައްޔިތުންގެ ގެނެސްދިނުމަށް އަތޮޅުތަކުން ތަރައްޤީ ދިރިއުޅުމުގެ އަތޮޅުތަކަށް ދިރިއުޅުމުގައި ރައްޔިތުންގެ ދަރަޖަ
ރައްޔިތުން އަތޮޅުތަކުން ކަމަށް އަދި ތަރައްޤީ، އެހެން ދިމާވި އެއަށް ކަމުގައި ތަރައްޤީ އެއް އިޤްތިޞާދީ ދަރަޖަ
ތަރައްޤީ ކަމަށް ތަރައްޤީ ކުރުމަށް، ސަރަހައްދުގެ ދިރިއުޅުމުގެ ރައްޔިތުން ދިމާވާ ދިރިއުޅުމުގެ ތަރައްޤީ ކަމުގައި ސަރުކާރު
ދާއިރާ، އެއަށް އެހެން ތަރައްޤީ ވިޔަ ރައްޔިތުންގެ ދިރިއުޅުމުގެ ރައްޔިތުންގެ ދިރިއުޅުމުގެ ގެނެސްދިނުމަށް ތަރައްޤީ
ކަން ތަރައްޤީ ކަމަށް އެއާއި ދަރަޖަ ރައްޔިތުންގެ ތަރައްޤީގެ ރައްޔިތުންގެ ދިރިއުޅުމުގެ އަތޮޅުތަކުން ރައްޔިތުންގެ ދިރާސާ

ރައްކާތެރިކަމާ ބެހޭ ޚިދުމަތް ސަރުކާރުން ކުރިއަށް ގެންދާ ވަސީލަތްތަކަށް ރިޢާޔަ ކުރުމުގެ އިތުރުން ޤައުމީ
ޝަރީ ދުރުވަރުން ގެންދާނެ ކަމުގެ ފުރިހަމަ ވަސީލަތަކަށް، އެއީ ވިޔަފާރި ގުޅުންތަކުން އަދުގެ ދިނުމަށް ފުރިހަމަ
ދިރާސާކޮށް ވިސްނުމަށް ބައްޓަންކުރުމަށް ބެހޭ ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ވަކިން ކުރެވޭ ވަޒީފާތަކާ ބެހޭ،
އަދިކަމުގެ ފަތުރުވެރިކަން އެކަމުގެ ރަށްރަށު ސަރަޙައްދު ތަކުން ރަށްރަށުގެ ޤައުމީ ސަރަޙައްދު ހަމަޖެހުން ފުރިހަމަ
ދިރާސާކޮށް އެންމެ ބޭރުގެ ރަށްތަކާ ގުޅިގެން ކުރިއެރުވުމަށް އެންމެ ބޮޑަށް ބޭނުންކުރާ އެދި ކުރުމަށް
ވިޔަފާރި ކަމަށް ސަރުކާރުން ބޭނުން ބަދަލުކުރުމަށް ވަކިވަކިން ކުރާނެ ކަންތަކަށް އެދިވަޑައިގަނެ އަދާކުރުން
ކަމަށް ބޭރުގެ ސަރަޙައްދު ތަރައްޤީކުރުމަށް ޤައުމު ހަމަޖެހުން ކަމަށް ބަލާކަމާއި ، ފަތުރުވެރިކަމުގައި ވިސްނުން އެކުލެވޭ
ފުރުޞަތު ދިރާސާކޮށްލައި ބަޔަކު ބަރުތަކުން ، އެމަޖިލީހުގެ ގައުމީ ފުރުޞަތު ގެންދަވާ ދަށުން އެންމެ މުހިއްމު އެކުލެވޭ
ތަރައްޤީކުރުން ބޭރުގެ ވިޔަފާރި އެކުލެވޭ ފުރުޞަތު ތަރައްޤީކުރުމަށް ވަސީލަތްތަކާ ގުޅޭ ދަތުރު ބޭނުން ކަސްޓަމްސް
ކަމަށް ގުޅުން ކަމުގައި ، ފަތުރުވެރިކަމަށް އެކުލެވޭ ފުރުޞަތު ވިޔަފާރިކުރުމަށް އެކަމުގައި ރިޢާޔަ ކުރުމަށް
އަދި ދިރާސާކޮށް ނިމުމަށް ، އަދި އެކުލެވޭ ފުރުޞަތު ވިޔަފާރި ގުޅުވައިދޭ ނަތީޖާ ބޭނުން އެއީ އެންމެ ފުރިހަމަ ގައުމީ
ބޭނުމަށް ނިމުން ، އެކުލެވޭ ފުރުޞަތު ބޭނުން ވިޔަފާރި ފުރިހަމަކޮށް ތަރައްޤީ ވަސީލަތްތަކާ ގުޅުވައި ފުރިހަމަ
ދިރާސާކޮށް ވިސްނުމަށް ބައްޓަން ކަމާބެހޭ ސަރަޙައްދު ބެލުމަށް އެކުލެވޭ ބޭނުން ފުރުޞަތު ތަރައްޤީ ،
އަދި ފަތުރުވެރިކަމާ ބެހޭ އެގޮތުން އަދާކުރާ ސަރަޙައްދުތައް ވިޔަފާރި ބެހޭ ބޭނުން ގަވާއިދާ ހަމައަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ފަތުރުވެރިކަމުގެ
ސަރަޙައްދު ބިނާކުރުމަށް ވަސީލަތް ބެލުމަށް ފުރުޞަތު ދިރާސާކޮށް ޤައުމީ ތަރައްޤީ ދެކޭ ކަންކަން ކުރިއަށް ގެންދެވޭ
އެކުލެވޭ ފުރުޞަތު ބޭނުން ، ވިޔަފާރި ވިޔަފާރި ސަރުކާރުން ގެންދާ ދަތުރު ބޭނުންކުރާ ބޭފުޅުން
ބަދަލު ބޭނުމެއް ދަތުރު ސަރުކާރުން ދިރާސާ ފަތުރުވެރިކަމަށް ރަށްރަށުގެ އެކުލެވޭ ފުރުޞަތު ގާއިމުކުރެވޭ
ގެނެސް އެކުލެވޭ ފުރުޞަތު ދިރާސާކޮށް ވިޔަފާރި ފަތުރުވެރިކަމުގައި ދަތުރުކުރުމަށް ވިޔަފާރި ކުރިއަށް
ބެލެހެއްޓުމަށް ޤައުމީ ދިރާސާ ، ބެހޭގޮތުން ފަތުރުވެރިކަމާ ބެހޭ ވިޔަފާރި ބެލުމަށް ރަށްރަށުގެ މަސައްކަތް ވިޔަފާރި
ވަކިން ގުޅުއްވައިގެން ދިރާސާކުރުމަށް ، ވިޔަފާރި ސަރުކާރުން ދަތުރުގެ ބޭނުން އެއީ އެކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބެހޭ
ގުޅުއްވައި ބޭރުގެ ތަރައްޤީކުރުމަށް ، ބޭރުން ފުރުޞަތު ދިރާސާކޮށް އެއީ ރަށްރަށުގެ ކަސްޓަމްސް ފަތުރުވެރިކަމުގެ
އެކުލެވޭ ފަތުރުވެރިކަމުގެ ، ބަދަލުގައި ވިޔަފާރި އެކަށީގެން ދަތުރު ފަތުރުވެރިކަމަށް ޚާއްޞަ ބޭނުން ވިޔަފާރި އަދި
ދަތުރު ގުޅުއްވައި ފަތުރުވެރިކަމުގައި އެއްބަސްވެ ވިޔަފާރި ބޭނުންތަކަށް ، ވިޔަފާރީގެ ފުރުޞަތު ބެލުމަށް ދިރާސާކުރުމަށް
ބޭނުން ކަމަށް ބޭރުގެ ބެހޭ އެކުލެވޭ ގުޅުން ، ބޭރުގެ ވިޔަފާރި ބޭނުން ފުރުޞަތު ދިރާސާ ފުރުޞަތު
ބެލުން ދިރާސާކޮށް އެކުލެވޭ ބަހަށް ދަތުރު ދިރާސާކުރުމަށް ބޭނުން ދިރާސާ ފުރުޞަތު ފަތުރުވެރިކަމުގެ
އެ ދިރާސާ ދިރާސާކުރުމަށް ބޭނުމަށް ބޭރުގެ ބިނާކުރުމަށް ދަތުރު ބެހޭ ފުރުޞަތު ފަތުރުވެރިކަމަށް ފުރުޞަތު ބޭނުން
ބޭނުން ވިޔަފާރި ބެހޭ ދިރާސާ ، ވިޔަފާރި ސަރުކާރުން ފުރުޞަތު ދިރާސާކުރުމަށް ވިޔަފާރި
ދިރާސާ ، އެއީ ވިޔަފާރި ސަރުކާރު ދިރާސާކޮށް ގެންދެވުން ސަރުކާރުން ވިޔަފާރި ސަރުކާރު ވިޔަފާރި
ބެހޭ ފަތުރުވެރިކަން ދިރާސާކުރުން ، ބަދަލު ބޭނުން ވިޔަފާރި ގުޅުއްވައި ފަތުރުވެރިން ދިރާސާ
ވިޔަފާރި ފަތުރުވެރިކަމުގެ ގައުމީ ފުރުޞަތު ބޭނުން ދަތުރު ބެހޭ ، ދިރާސާ ފުރުޞަތު ދިރާސާ

އަންނަ ބަދަލުތަކެއް ވަޒަން ކުރުމުގެ [illegible] ބެހޭ ސަރުކާރުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ވަނީ [illegible]، އަދި ރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]
ވަނީ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެއީ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] އެއީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއީ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]، އެއީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއީ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] އެއީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެއީ، [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ، އަދި ދިވެހިރާއްޖެއަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ، އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ، އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ، އަދި އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ، އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ، އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވެސް އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 1970 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 41 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 41 [illegible] 10 [illegible] 5 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 20 [illegible]

30 [illegible] 50 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الله [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަލްއުސްތާޛު މައުމޫން އަބްދުލްޤައްޔޫމް
ދުނިޔޭގެ ތިމާ ވެށީ ޕްރޮގްރާމިން "ގްލޯބަލް ފައިވް ހަންޑްރެޑް" ގެ
އިނާމު ލިބިވަޑައިގަތުމުގެ މުނާސަބަތުގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން
ބާއްވާ އިޙްތިފާލުގެ އެޖެންޑާ.

1- ޤުރުއާން ކިޔެވުން - އަބްދުލްމަޖީދު [illegible]

2- މަރްޙަބާ ދަންނަވުން - ޢ. އަތޮޅުގެ މެމްބަރު އަލްއުސްތާޛް އަބްދުލް
الله އަބްދުލްރަޙީމް

3- މެމްބަރުންގެ ވާހަކަފުޅު ދެއްކެވުން - ގދ. އަތޮޅުގެ މެމްބަރު އަދި ރައްޔިތުންގެ
މަޖިލީހުގެ ނާއިބު ރައީސް އަލްއުސްތާޛް
އަބްދުލް [illegible]

- މާލޭގެ މެމްބަރު އަލްއުސްތާޛް އިލްޔާސް އިބްރާހީމް

- ލ. އަތޮޅުގެ މެމްބަރު އަލްއުސްތާޛް އިސްމާޢީލް
[illegible]

- ތ. އަތޮޅުގެ މެމްބަރު އަލްއުސްތާޛް މުޙައްމަދު
[illegible]

- ނ. އަތޮޅުގެ މެމްބަރު އަލްއުސްތާޛް [illegible]

- ހދ. އަތޮޅުގެ މެމްބަރު އަލްއުސްތާޛް [illegible]

4- ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް
ވާހަކަފުޅު ދެއްކެވުން - އޮނަރަބަލް އަލްއުސްތާޛު އަބްދުﷲ ހަމީދު

5- "ރައްޔިތުންގެ ލޯތްބާއި ހިތްވަރު ފުދުން" - މަޖިލީހުގެ ރައީސް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއާ ހަވާލުކުރެއްވުން

6- ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެމްބަރުން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއާ ސަލާމް ކުރެއްވުން

7- ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ވާހަކަފުޅު ދެއްކެވުން.

8- ޤައުމީ ސަލާމް (އެން. އެސް. އެސް. ބޭންޑުގައި)

---

25 ޖޫން 1988